

XXIV OLIMPIADA LINGWISTYKI MATEMATYCZNEJ

zawody II etapu (eliminacje okręgowe), 10 I 2026

Na rozwiązanie wszystkich zadań przeznaczone jest 180 minut.

Rozwiązanie każdego zadania należy napisać na osobnej kartce, podpisując ją imieniem i nazwiskiem drukowanymi literami oraz wyraźnie opatrując numerem zadania.

Zad. 1. Szwedzki to język z grupy germańskiej – jest spokrewniony z duńskim, norweskim i islandzkim oraz, nieco dalej, z angielskim i niemieckim. Szwedzkie określenie *smaksak* oznacza „rzecz gustu”.

1.1. (7 pkt) Poniżej kilkanaście innych wyrażeń po szwedzku, a w prawej kolumnie ich tłumaczenia uporządkowane alfabetycznie. Dopasuj liczby do liter.

A) grönsak	1. bez smaku
B) köra fast	2. białko oka
C) körkort	3. czerwona cebula
D) löka	4. czosnek
E) maka	5. jedyny
F) makalös	6. kubek smakowy
G) röd lök	7. pocić się
H) smaklök	8. prawo jazdy
I) smaklös	9. przejrzeć
J) vitlök	10. utknąć
K) vy	11. warzywo
L) vykort	12. widok
M) äggula	13. widokówka
N) ögna igenom	14. żona
O) ögonvita	15. żółtko

1.2. (6 pkt) Przetłumacz na szwedzki: 16. białko 17. przejechać

1.3. (12 pkt) Wiedząc, że *prova* znaczy „próbować”, podaj polskie znaczenia wyrażeń:

X) gul lök Y) körprov Z) smakprov

Zad. 2. W dialekcie juwan języka amami* czasowniki mają specjalną formę „-ti”, używaną w zdaniach współrzędnie złożonych. Oto tabelka przedstawiająca tę formę dla wybranych czasowników juwan.

temat	forma „-ti”	znaczenie
hingir-	hingiti	odbiegać
kak-	kacjɨ	pisać
tanm-	tandi	pytać
izir-	iziti	wychodzić
app-	atti	grać
kij-	kicjɨ	ciąć
kuss-	kucejɨ	zabijać
wakar-	wakati	znać
aik-	aicjɨ	chodzić
hanas-	hanacjɨ	mówić
ut-	ucejɨ	bić
koow-	kooti	kupować
sin-	sizjɨ	umierać
tur-	tuti	brać
hijaw-	hijati	podnosić
tug-	tuzjɨ	ostrzyć

kik-	kicjɨ	słyszeć
jum-	judi	czytać
uig-	uizjɨ	pływać
kat-	kaccjɨ	wygrywać
cim-	ciɨ	zbierać się
ubuir-	(A)	zapamiętywać
uw-	(B)	sadzić
muij-	(C)	rosnąć
sukk-	(D)	ciągnąć
mut-	(E)	mieć
tub-	(F)	latać
cinm-	(G)	zakręcać
ming-	(H)	chwytać
hag-	(I)	czyścić
ikin-	(J)	żyć
sjoos-	(K)	gotować

„i” to samogłoska wymawiana przy położeniu języka pośrednim między polskimi *i* i *u*.

„w” oznacza polskie *ł*, „j” i „c” czyta się podobnie jak w polszczyźnie, a „z” jak polskie *dz*, ale „i” i „j” powodują zmiękczenie „c” i „z” do polskich głosek *ć* i *dź*.

Podwojona samogłoska oznacza podwójną długość, a podwojone spółgłoski wymawiane są podwójnie.

O tym, jak wygląda końcówka formy „-ti”, decyduje ostatnia głoska tematu czasownika, oznaczmy ją przez X.

2.1. (6 pkt) Jak można opisać poszczególne typy spółgłosek (T1, T2, T3), jeśli poniższa tabelka podaje, jak dobrać końcówkę formy „-ti” dla wszystkich głosek X poza jedną?

Czy X jest typu T3?	TAK	NIE
Czy X jest typu T1 lub T2?		
TAK	-ti	-cjɨ
NIE	-ɨ	-zjɨ

2.2. (1 pkt) Jaka spółgłoska X nie pasuje do tabelki?

2.3. (6+11 pkt) Sformułuj zasady, według których można ustalić, co dzieje się z tematem czasownika przy tworzeniu formy „-ti”, i podaj formy (A)–(K).

* Jeden z używanych na japońskich wyspach Riukiu języków riukiuiańskich, blisko spokrewnionych z japońskim; maksymalnie kilkadziesiąt tysięcy użytkowników, praktycznie wyłącznie ludzi starszych.

Zad. 3. Oto kilkanaście zdań z tłumaczeniami na język wanggumara*.

Wala ngatu nadagala murgadaana.	Nie widzę brata.
Yundru nadagala munaana.	Widzisz węża.
Ditilu nadagala daldraana.	Pies widzi kangura.
Ngatu nadagali ina.	Widziałem cię.
Gawalalu manngagala bakaraniana daliana.	Wujek robi dobry bumerang.
Wala yundru mannganga bakaraniana.	Nie zrobiłeś bumerangu.
Murgadalu winbigali nana.	Brat to rzucał.
Diti daliani.	Pies jest dobry.
Wala nani yandra giniani.	Ten kamień nie jest ciężki.
Nani giniani.	To jest ciężkie.
Milaani walpanga.	Słońce wzeszło.
Ganalalu walpabagala nanaguru yandraana.	Mężczyzna podnosi tam ten kamień.
Murgadalu walpabagali ditiana giniana.	Brat podnosił ciężkiego psa.
Wala ini wilbigali.	Nie gwizdałeś.
Gawalaani wilbinga.	Wujek zagwizdał.
Naniguru ganaani ditigali.	Ten mężczyzna tam się śmiał.
Munaani yangkurigala.	Wąz się porusza.
Ngani buligali.	Upadałem.

3.1. (10 pkt) Przetłumacz na polski:

- 1) Ngani wilbigali.
- 2) Daldralu nadagali ngana.
- 3) Ditilu walpabanga bakaraniana.
- 4) Wala ngatu nadanga munaana.
- 5) Wala naniguru yandra daliani.

3.2. (15 pkt) Przetłumacz na język wanggumara:

- a) Ten bumerang nie jest dobry.
- b) Słońce nie wschodzi.
- c) Ten pies tam upadł.
- d) Śmiałeś się.
- e) Wujek rzucił ten kamień.

* Prawdopodobnie wymarły ok. 25 lat temu, jeden z ok. 300 języków, którymi posługiwali się mieszkańcy Australii przed dotarciem tam Europejczyków.

Zad. 4. Dane są zdania z tłumaczeniami na mapudungun*. W nawiasach podano dodatkowe informacje o znaczeniu niektórych zdań.

Maria poszła do Pitril na próżno. María amufuy Pitril.

Maria chce iść do Pitril. María piy ñi amuael Pitril.

Chcę, żeby Maria poszła na festiwal. Iñché pin María ñi amuael festival mew.

Chciałem iść do miasta (i poszedłem). Iñché kúpá amun wariya mew.

Gdyby Pedro miał pięć lat,
musiałby iść do szkoły. Niefule kechu tripantu, Pedro mülefuy ñi amuael kolekio mew.

Gdyby Pedro żył w mieście,
chciałby żyć w górach. Mülefule wariya mew, Pedro kúpá mülefuy mawida mew.

Gdybym miał pieniądze, kupiłbym ziemię. Niefuli plata, iñché ngillayafun mapu.

Chciałbym mieć konia (ale nie mam). Iñché pifun ñi nieael kiñe kawellu.

Maria chciałaby mieć siostrę (ale nie ma). María kúpá niefuy kiñe lamngen.

Maria myśli, że przyjedzie w piątek. María trokiwküley ñi akuael fiernes mew.

Maria myślała, że przyjedzie w środę (ale nie przyjechała). María trokiwfuy ñi akuael miércoles mew.

Musiałem iść do lekarza dziś rano (i poszedłem). Iñché mülen ñi amuael lawentuchefe mew tüfachi liwen.

4.1. (24 pkt) Przetłumacz poniższe zdania, pierwsze tłumacząc na dwa sposoby.

1–2. Pedro chce mieć siostrę.

3. Pedro musiał iść do lekarza w piątek (ale nie poszedł).

4. Myślałem, że Maria żyje w mieście (ale nie żyje w mieście).

5. Gdybym przyjechał w środę, poszedłbym na festiwal (ale nie poszedłem).

6. Gdyby Maria miała ziemię, kupiłaby konia.

4.2. (2 pkt) Co znaczy słowo *müle*?

* Język o niewyjaśnionym pochodzeniu używany przez ok. 250 000 członków ludu Mapuce, zamieszkującego tereny dzisiejszych Chile i Argentyny od co najmniej 2500 lat.

XXIV OLIMPIADA LINGWISTYKI MATEMATYCZNEJ
zawody II etapu (eliminacje okręgowe) – *odpowiedzi i schemat oceniania*

1.1. A11
B10
C8
D7
E14
F5
G3
H6
I1
J4
K12
L13
M15
N9
O2

1.2. po 3 pkt:

16. äggvita (Uznajemy również: ägvita).

17. kōra igenom

1.3. po 4 pkt:

X) żółta cebula

Y) egzamin na prawo jazdy (Uznajemy również: jazda próbna, próba jazdy).

Z) próbka jedzenia (Uznajemy również: degustacja, próba smaku, próba gustu).

(Za n poprawnych przypisań (przy $n > 0$) $(n-1)/2$ pkt).

2.1. po 2 pkt za typ:

T1/T2 = bezdźwięczna / półsamogłoska (albo: aproksymant, półotwarta, zwarto-otwarta, sonant, wymawiana bez szumu, przy narządach mowy pozostających w pewnym oddaleniu od siebie)

T3 = z artykulacją wargową (przy jej wymawianiu używane są wargi)

2.2. 1 pkt: r

2.3. po 2 pkt (uznajemy również równoważne zestawy reguł):

- usunięcie ostatniej [spół]głoski
- jeśli usuniętą głoską było t , dodanie do tematu c
- jeśli usuniętą głoską poprzedzała identyczna, należy zamienić ją na pierwszą [spół]głoskę końcówki

po 1 pkcie:

ubuir-	(A) ubuiti	zapamiętywać
uw-	(B) uti	sadzić
muij-	(C) muicji	rosnąć
sukk-	(D) succji	ciągnąć
mut-	(E) muccji	mieć
tub-	(F) tudi	latać
c̣inm-	(G) c̣indi	zakręcać
ming-	(H) minzji	chwycić
hag-	(I) hazji	czyścić
ikin-	(J) ikizji	żyć
sjoos-	(K) sjoocji	gotować

- 3.1.** Po 2 pkt: 1) Gwizdałem.
2) Kangur mnie widział.
3) Pies podniósł bumerang.
4) Nie zobaczyłem węża.
5) Ten kamień tam nie jest dobry.

- 3.2.** Po 3 pkt: a) Wala nani bakarani daliani.
b) Wala milaani walpagala.
c) Naniguru ditiani bulinga.
d) Ini ditigali.
e) Gawalalu winbinga nana yandraaana.

- 4.1.** Po 4 pkt: 1–2. Pedro küpá nie-y [kiñe] lamngen. / Pedro pi-y ñi nie-ael [kiñe] lamngen.
3. Pedro müle-fu-y ñi amu-ael lawentuchefe mew fiernes mew.
4. Iñché trokiw-fu-n María ñi müle-ael wariya mew.
5. Aku-fu-li miércoles mew, iñché amu-fu-n festival mew.
6. Nie-fu-le mapu, María ngillaya-fu-y [kiñe] kawellu.

(Brak lub obecność partykuły *kiñe* w zaznaczonych miejscach nie miała wpływu na ocenę tłumaczenia).

- 4.2.** Po 1 pkt: *musieć, żyć* (Uznajemy również: *mieszkać*).